

ning af, at Kap. 4 kan faa Lovskraft uden væsentlige Forandringer, skjønnes at maatte være nødvendig. Udvalget tør antage, at denne Bestilling, tilbørlig organiseret, vil faa en overordentlig Betydning for Fiskeriet med Bedtagernes Overholdelse. Ved Fiskerikontrol er det i Overtredelsestilfælde saa faare vigtigt, at Fiskeriet snart kan være tilstede, derhos forsynet med den fornødne Myndighed for at kunne træde kraftigt op mod de paagældende Overtredere. Det er nødvendigt, at der tillægges Fiskerifogden en Løn, fordi han skal være paafærdig ved given Lejlighed; og at denne Løn vil blive saa høj, at den selv for et større Antal af lige Bestillingsmænd, kan blive byrdefuld for et Amt at udrede, det behøver man neppe at frygte for. — For at give hans Person den fornødne Anseelse, er det uundgaeligt at give ham, der jævnlig kan være udsat for at blive stillet overfor raa Folk, Politimyndighed og Skilt.

Kapitel 5. Kontrolbestemmelser.

§ 50. Naar Lov gives — og det er jo med den, Land skal bygges —, saa er det, fordi den skal efterleves, og da det ikke er til at vente, at dette for de forbydende, Friheden indskrænkende, Loves Bedkommende sker godvilligt, eller kommer af sig selv, saa maa den haandhæves; bestaar den uden at afblydes, saa gjør den Fortræd og virker demoraliserende paa Befolkningen, hvis Rettsbevidsthed maa sløves og tilsidst tilintetgjøres, naar der maa opstaa Uvild hos den om Lovens Besjælfelse netop derved, at det ikke synes dens Giver magtpaaliggende at vaage over dens Overholdelse. Det gaar ikke an at give Love og derefter at lægge Hænderne i Skjød, medens man lader det komme an paa, om Nogen vil efterleve dem eller ikke; er Loven forkyndt, saa skal den holdes, og ingen Udgift kan være mere berettiget end den, der anvendes paa dens tilbørlige bedst mulige Haandhævelse.

Med disse simple, letfattelige Betragtninger, som vi tør antage ikke kunne modsiges, ville vi indlede Bemærkningerne til det nærværende lille Kapitel, der indeholder Fiskerilovens Kontrolbestemmelser, og oversføre vi dem paa vor Fiskerilovgivning — og en saadan have vi høvt med dens gode og svage Sider, det nytter ej at nægte det — saa maa det erkjendes, at hvis den ej har svaret til Hensigten, saa er det væsentligt, fordi den har savnet den Pleje, uden hvilken den ikke kunde virke. Idet vi nu skulle søge at begrunde denne vor Naastands Rigtighed, er det nødvendigt at faae et Blik paa Tilstandene fra den tidligste Tid.

Vi skulle ikke opholde os nærmere ved vor ældste Fiskerilovgivning, de mærkelige Stenør- og Falskerbolove fra det 13de Aarhundrede, som tyde hen paa, at man dengang ikke har kjendt andre Straffe, end Liv og Gods, sjældnere Høder, men kun nævne dem, fordi de sattes i Kraft („fridh swories“) for en vis Tid af Aaret, Fisketiden; og deres strenge Bestemmelser synes at have været haandhævede af et med Forholdene kjendt Polit — der nævnes Fogder og Strandfogder — maatte med Bistand af Kongens Soldere, som vare tilstede forat paase rigtig Indgang af Skat af det rige Sildefiskeri (jfr. Lidskr. f. Fiskeri 2den Aarg. S. 20 flg.). Uden Uvild havde Fiskeriet sin egen Retsspleje paa Stederne, hvor det foregik, et stort Gode, som vi i Nutiden ogsaa finde ved de betydelige norske Vaarildfiskerier. Christian Vtes D. L. henlagde Kontrollen for Limfjordsfiskeriet ikke blot til de ordinære Politivæbninger, Amtmænd og Fogeder, som skulde stande Kongen tilrette, hvis de saa igjennem Fingre med Nogen, naar der blev klaget, og vare erstatningspligtige, 5—10—45; men paalagde, 5—10—47, endog Tordejerne („andre Bønder, Herredsmændene“) omkring Limfjorden Anmeldelsespligt for Amtmanden under Lvang og Liltale, indtil de Skyldige udlagdes. Denne usædvanlige Forholdsregel, som blev opretholdt gennem senere Lovbud, tyder paa den Vanskelighed, der er forbunden med at kontrollere disse Forhold, og for yderligere at sikre Fiskeriets Udførelse, anordnede Jd. 15de Decbr. 1750 § 26 Underfølgelse 2 Gange aarlig ved Retskens Betjente, saasom Foged og Skriver, og Indberetning derom til Amtmanden og fra denne atter til Rentekammeret; det ses ogsaa, at man søgte Sagen fremmet ved at aflegge Angivere rigelig. Saaledes vedblev Kontrollen endnu eet Aarhundrede igjennem at være hos de ordinære Politimyndigheder, og Regeringen forsøgte, naar der indløb Klager over Fiskeriernes Forringelse, paa forskellige Maader at skærpe Embedsmændenes Narvaagenhed, se Reskripterne 25de Juli 1729, 24de Maj 1737 og Jd. 2den Januar 1740, Slutn. Ved Jd. 22de Juni 1761 forsøgte man et nyt Middel til Støtte for Kontrollen, idet der paabødes Anmeldelse for Rettsbetjenten af Redskab (Pulsvaad) for Fisketidens Begyndelse, dets Forsegling ved dens Slutning m. m.; Pl. 28de April 1781 gjorde denne Omgangsmaade til en formel thinglig Akt.

Der kunde ansøges endnu mere til Devis for, hvorofte Regeringen i Tidens Løb har været sat i Bevægelse for at bringe det til en tilfredsstillende Overholdelse af Fiskerilovene, men vi anse dette, under Henviisning til, hvad derom er bemærket ved Paragraferne 33—35, som overskødt. Det